

nieuwspad

- ▶ **Het verhaal van Annelien Siedsma**
- ▶ **Hans van Dam over concentratieproblemen**
- ▶ **Dagactiviteitencentrum Achter de Hoven**

Toontje's visie

Als u dit leest, is het alweer 2010. De plannen voor het voorjaar en de zomer worden weer gemaakt. Maar als ik dit schrijf, is het pas half november 2009. Daar zit dus een hele tijd tussen, waarin veel kan gebeuren.

Maar ja, wat is tijd? Tijd = opeenvolging van ogenblikken. Tja, wat kun je daar nu weer mee? Wat wel zo is: als je een hele tijd achter elkaar iets wilt of moet doen, dan moet je je goed kunnen concentreren.

Concentreren = aandacht bepalen op één punt. Dat klinkt mooi. Maar wat als je dat niet kunt? Of er veel moeite mee hebt?

Daarover gaat het onder meer in deze uitgave van NieuwsPad, namelijk over concentratieproblemen bij mensen met NAH.

Soms kan het machtig interessant zijn om na te denken, te mijmeren over de betekenis van dingen, betekenis van woorden, waarom zijn dingen zoals ze zijn.

Waarom is $1 + 1 = 2$? Ja, zegt men dan, dat is nu eenmaal zo en dat moet je maar aannemen. Maar wat nu als in de cijferreeks 3 voor de 2 was gekomen? Was $1 + 1$ dan 3 geweest?

Het waarom van de naam Nederland is ook maar voor de helft uit te leggen, want slechts de helft (of nog iets minder) ligt beneden (neder) de zeespiegel. Dus eigenlijk zou Nederland 'half Nederland' moeten heten. Dat zou nu weer logischer zijn. Maar dan krijg je meteen weer de volgende vraag: logisch, wat is dat nu weer?

Logisch = spreekt vanzelf. In dit geval dus niet. Deze mijmeringen en vragen kosten veel tijd en concentratie. En het juiste antwoord bestaat

vaak niet. Maar moet je dat willen? Nee, je kunt dit soort zaken maar beter langs je heen laten gaan. Probeer je niet op te winden en probeer te genieten.

Carpe diem = pluk de dag.

Overigens hoorde Toontje deze week een minister een bijzonder woord zeggen: nieuwe Nederlander. Omdat allochtoon niet meer zou mogen. Dit woord voor deze groep Nederlanders is niet juist, een nieuwe Nederlander is er één die net geboren is en al meteen daarna is hij of zij een Nederlander.

In dit geval zou de naam moeten zijn 'geworden Nederlander'. Maar ja, je zult maar zo door het leven moeten. Dus we zijn allemaal Nederlanders: groot, klein, dik, dun, man, vrouw, blond, zwart, kaal, oud en jong.

Je ziet het je kunt overal een punt van maken, niet doen.

Veel plezier maar weer met het lezen.

Toontje

Colofon

NieuwsPad is een uitgave van Op Pad, dienstverlenende organisatie voor mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Op Pad is onderdeel van Zozijn. NieuwsPad verschijnt drie keer per jaar.

Redactie-adres

Telefoon: (0314) 39 82 54
(maandag t/m donderdag)
E-mail: oppad@zozijn.nl
t.kock@zozijn.nl

Internet: www.zozijn.nl

Tekst en eindredactie

FredMeijer.nl Communicatie

Ontwerp

Giesen en Thé Ontwerpers

Druk

Digital4

Redactie

Wilma
Aalders

Ingrid
van Dijk

Ron
Eijkelhof
(fotografie)

Tonnie
Kock

Robert
Nijhuis

Inhoud

Toontje's Visie

Toontje gaat in op de inhoud van deze NieuwsPad en geeft commentaar op het begrip 'nieuwe Nederlander'.

➤ pagina 2

NAH en concentratieproblemen

NAH gaat eigenlijk altijd gepaard met concentratieproblemen. Hans van Dam geeft uitleg.

➤ pagina 4

Het verhaal van Annelien Siedsma

Als gevolg van haar NAH heeft Annelien Siedsma concentratieproblemen. Dat is voor haar heel lastig en vermoeiend.

➤ pagina 6

Het werk van Tonnie Kock

In de serie 'Werken bij Op Pad' ditmaal Tonnie Kock, facilitair ondersteuner van Op Pad.

➤ pagina 8

Activiteitscentrum Achter de Hoven

Sinds 1 september 2009 hoort het activiteitscentrum Achter de Hoven in Zelhem bij Op Pad. NieuwsPad nam er een kijkje.

➤ pagina 10

Gijs

Managers Henk Loman en Gijs Waardenburg wisselen elkaar af op de achterpagina. Ditmaal schrijft Gijs Waardenburg over de saamhorigheid bij Op Pad.

➤ pagina 12

Op de cover:

Annelien Siedsma

(zie pagina 6)

Aandacht voor aandacht

Het opbrengen en volhouden van aandacht en concentratie zijn moeilijke taken voor onze hersenen. Bij beschadiging van de hersenen geven deze taken vrijwel altijd problemen. Lang niet altijd worden die voldoende onderkend, met alle gevolgen van dien. Graag uw aandacht voor aandacht.

▶ Een taak is voor de hersenen moeilijk als die taak veel hersenwerking vraagt. Hersenwerking is hersensamenwerking. De hersenen realiseren hun functies niet vanuit één, twee of drie plaatsen. Ze realiseren hun functies doordat een aantal hersendelen goed met elkaar samenwerken.

Hoe ingewikkelder een taak, hoe meer samenwerking nodig is. Enkele voorbeelden van moeilijke hersentaken zijn: invoelingsvermogen, jezelf met je mogelijkheden en onmogelijkheden in de toekomst plaatsen, je eigen gedrag kunnen beoordelen (vanuit jezelf en vanuit een ander), en aandacht en concentratie. Allemaal onzichtbare functies, die we dagelijks volop gebruiken. Dat geldt zeker voor aandacht en concentratie.

Als aandacht en concentratie moeilijk zijn, is veel moeilijker. Want voor bijna alles geldt dat we ons hoofd erbij moeten hebben en dit een tijdje moeten volhouden. Bij hersenletsel worden die ingewikkelde hersentaken moeilijker, omdat de uitgebreide samenwerking die voor deze functies nodig is niet meer goed mogelijk is.

Het verhaal van Annelien

Bij problemen met aandacht en concentratie doet de plaats van de hersenbeschadiging niet eens zo heel veel ter zake. De samenwerking is zo uitgebreid, dat ongeacht waar die beschadiging zit er altijd wel een deel van de vereiste samenwerking in de hersenen onmogelijk wordt. Wel is het zo dat schade voorin de hersenen aandacht en concentratie extra moeilijk maakt. Daar liggen gebieden die voor andere gebieden nodig zijn om aandacht en concentratie aan te sturen. Het zijn dus een soort commandocentra. Wie daarin getroffen wordt, zal met aandacht en concentratie grote problemen hebben.

Het verhaal van Annelien Siedsma op de pagina's hierna laat pijnlijk duidelijk zien hoe belangrijk het is dat er aandacht is voor aandachtproblemen. En hoe belangrijk het is dat die goed worden begrepen. De pijn in het verhaal van

Annelien is dat haar problemen lange tijd niet werden gezien als gevolgen van haar hersenletsel. En dan worden vaak allerlei oorzaken aangereikt, zoals stress of huwelijksproblemen. Het gevaar ontstaat dat iemand voortdurend niet begrepen wordt en zich ongelukkig voelt. Temeer omdat hij of zij zelf ook niet weet waar de klachten vandaan komen.

Vijf problemen

Er zijn vijf belangrijke onderdelen van aandacht en concentratie: aandacht richten, aandacht verleggen, aandacht vasthouden, aandacht verdelen en aandacht selecteren. Om je aandacht ergens bij te houden, moet je je aandacht op iets richten. Maar dat kan alleen als je de aandacht afhaalt van wat op dat moment de aandacht heeft. Aandacht richten houdt ook in dat je aandacht kunt verleggen. Dat je kunt rangeren.

Bij beschadiging van de voorste hersendelen is zowel aandacht richten als aandacht verleggen moeilijk. In het gewone leven merken we soms ook hoe moeilijk dat is. Iemand zegt iets tegen je, maar het dringt niet goed tot je door. "Sorry", zeggen we dan, "ik was er even met mijn gedachten niet bij, wil je het nog eens zeggen?" Iedereen heeft tijd en moeite nodig om het één los te laten om aan het andere aandacht te kunnen geven. Bij hersenletsel vraagt dat vaak meer tijd en moeite. In ernstige situaties kan iemand niet zelf schakelen en heeft daarvoor de ander nodig.

Aandacht vasthouden

Naast aandacht richten en verleggen, moeten we ook aandacht kunnen vasthouden, zeg maar ons hoofd erbij houden. Dat lukt alleen als we min of meer begrijpen waar we de aandacht op richten. En er moet vooral een uitdaging, een prikkel zijn om er aandacht voor te houden. Veel dagelijkse taken, bijvoorbeeld huishoudelijk werk, vereisen dat je aandacht kunt verdelen. Bijvoorbeeld eten koken. Dan staan er letterlijk meerdere pannen op het vuur. Bij elke pan moet je iets anders doen en vaak tegelijkertijd.

Veel mensen met hersenletsel kunnen dat niet, tenzij één van de taken op de automatische piloot kan. Maar ook dat is vaak niet meer goed mogelijk.

Ten slotte moet je om ergens geconcentreerde aandacht voor te hebben, andere prikkels die aandacht vragen kunnen wegfilteren. Om aandacht voor het één te hebben, moet je geen aandacht voor het andere hebben. Uitschakelen van prikkels (die altijd om aandacht vragen!) kan moeilijk zijn. Lukt dat niet, dan wordt het een chaos in je hoofd. Je loopt dan van het een naar het ander en maak je bijvoorbeeld niets af.

Dwars door al deze aandachtproblemen loopt nog iets wat vaak vergeten wordt. In het verhaal van Annelien komt dit helder naar voren: waar je je aandacht op probeert te richten is vaak zo verbrokkeld. Het beeld dat zij zelf geeft van de lepel die in de soep gaat en alles doet wegdrijven wat je wil pakken, is treffend. Om aandacht te richten, moet je eerst zicht en grip krijgen op dat waar je aandacht voor wil hebben. Dat is vaak al een hele klus. En het vraagt tijd.

De weg naar hulp

Het is voor mensen met hersenletsel goed om zelf en met naasten te kijken welke problemen er met aandacht zijn. Soms is dat moeilijk, want ook deze zoektocht vraagt volgehouden aandacht en kan confronterend zijn. Krijg je begeleiding? Dan is het zeker zinnig om samen met hem of haar en een naaste te kijken welke knelpunten er precies zijn. Op grond van wat er lukt en niet lukt, kan dan worden bekeken welke hulp nodig is. ■

Hans van Dam
*docent en consulent
hersenletsel*

Concentratieproblemen

Veel mensen met NAH hebben concentratieproblemen. Dat geldt ook voor Annelien Siedsma uit Zevenaar. "In mijn hoofd weet ik vaak precies hoe ik iets moet doen. Maar als ik het dan ga uitvoeren, gaat het mis doordat ik me niet kan concentreren."

 In 1978 kreeg Annelien op 35-jarige leeftijd een aneurysma in haar hoofd: een slagader was bijna gesprongen. Dat gaf een zwelling, waaraan ze geopereerd is. "Ik werd genezen verklaard, maar al snel daarna liep ik toch tegen problemen op. Met name concentratieproblemen, gecombineerd met vergeetachtigheid. Ik was heel chaotisch en had het gevoel dat ik begon te dementeren."

Ze ging ermee naar een zenuwarts. "Volgens hem was er niets aan de hand. Hij zag mijn slechte huwelijk als de oorzaak van mijn problemen. Intussen ging het steeds slechter, maar telkens kreeg ik te horen dat mijn problemen geen lichamelijke oorzaak hadden. Het zou allemaal door mijn echtscheiding komen, de overgang en dat soort zaken."

Jarenlang tobben

Jarenlang tobde Annelien met haar problemen. In 1995 raadpleegde ze voor de zoveelste keer haar huisarts. "Die stuurde me toen door naar de neuroloog. Het toeval wilde dat ik kort voor mijn bezoek aan de neuroloog een tv-programma zag over Niet Aangeboren Hersenletsel. Ik herkende daarin veel van mijn eigen situatie. Dat vertelde ik aan de neuroloog en die liet me vervolgens onderzoeken door een psycholoog. Uit dat onderzoek bleek dat ik Niet Aangeboren Hersenletsel had."

Van de neuroloog kreeg Annelien het advies om rustig te leven, veel structuur aan te brengen en haar NAH niet te veel aandacht te geven. "Ook

kreeg ik van hem een boekje over NAH. Dat boekje was voor mij een openbaring."

Maar het meeste over haar NAH leerde Annelien op revalidatiecentrum Groot Klimmendaal. "Ik heb veel geleerd van de maatschappelijk werker. Ook maakte zij mij duidelijk dat ik hulp nodig had om mijn leven op de rit te houden. Ik ben nu al een aantal jaren cliënt van Op Pad en daar ben ik erg blij mee."

Lepel in de soep

Door haar NAH heeft Annelien ernstige concentratieproblemen. "Er is me al eens uitgelegd hoe dat zit. Stel, er komt informatie je hersenen binnen. Normaal gesproken wordt informatie die bij elkaar hoort, ook bij elkaar opgeslagen. Bij mij daarentegen verspreidt die informatie zich. Ik moet alle stukjes als het ware bij elkaar zoeken. Dat kost tijd en ik moet beslist niet afgeleid worden. Dit is heel moeilijk en ik word er doodmoe van."

Annelien heeft er een sprekende vergelijking voor, die duidelijk maakt hoe het bij haar werkt en hoe zij het ervaart: "Het is als een pan soep. Op het moment dat je de lepel in de soep doet, drijven alle dingen weg die jij wilt pakken. Zo voelt het voor mij als ik informatie wil ordenen. Ik krijg er bijna geen grip op."

Stel Annelien wil iets gaan doen en ze heeft met veel moeite in haar hoofd geordend hoe ze dat gaat aanpakken. "In mijn hoofd weet ik vaak precies hoe ik iets moet doen. Maar als ik het dan ga uitvoeren, gaat het mis doordat ik me niet kan concentreren. Bijvoorbeeld als ik wil

door NAH

opruimen. Ik word voortdurend afgeleid door dingen die ik al doende tegenkom. Ik wil iets op zijn plek leggen, maar zie vervolgens iets anders dat ik ook wil doen. Dat doe ik dan meteen en ik vergeet wat ik eigenlijk had willen doen. Daardoor komt er niets af. Er ontstaat een chaos: in mijn hoofd en om me heen. Met als resultaat dat ik in paniek raak."

Terugbladeren

Een boek lezen is voor Annelien een zware opgave. "Door mijn concentratieprobleem is het moeilijk om in de verhaallijn te blijven. Ik moet voortdurend terugbladeren om te kijken hoe het ook alweer zat. Zo gaat dat ook met films en

'Ik word voortdurend afgeleid door dingen die ik tegenkom. Daardoor komt er niets af'

tv-programma's. De programma's die ik interessant vind, neem ik op met mijn videorecorder. Dan kan ik terugspoelen als ik de samenhang niet meer zie."

Natuurlijk zijn er voor het dagelijks leven trucjes te bedenken, om het allemaal wat handzamer te maken. Maar voor Annelien werken ze niet altijd. "Stel ik moet zo dadelijk weg en ik moet iets meenemen dat ik beslist niet mag vergeten. Dan kan ik het alvast voor de voordeur leggen. Dan zie ik het liggen als ik wegga. Dat kan toch haast niet misgaan, zou je denken. Toch wel. Want het kan zomaar gebeuren dat ik er gewoon overheen stap als ik de deur uit ga."

Annelien wijst op de kerststal die ze in haar woonkamer heeft staan. "Ik heb er dagen over gedaan om die op te zetten, want ik werd voortdurend afgeleid toen ik er mee bezig was."

Behoeftte aan structuur

Annelien heeft veel behoefte aan structuur, maar juist voor haar is het heel moeilijk om gestructureerd te zijn. Bovendien legt ze voor zichzelf de lat hoog, waardoor de frustratie des te groter is als het niet lukt. "Ik zou bepaalde hobby's willen doen. Daar zie ik dan toch maar van af, omdat ik weet dat het me niet goed gaat lukken. Wel pas ik geregeld op mijn kleinkinderen, waar ik veel plezier aan beleef. Maar als ik ze na het oppassen naar huis breng, is het een enorm gedoe voordat ik alles en iedereen een keer in de auto heb." ■

Lees ook Hans van Dam

Op de pagina's hiervoor legt Hans van Dam uit wat het verband is tussen NAH en concentratieproblemen.

'Betrokken bij vrijwel alle

Op Pad heeft één facilitair ondersteuner en dat is Tonnie Kock. Tonnie is gestationeerd in Doetinchem. Daar doet hij ondersteunende werkzaamheden, om ervoor te zorgen dat alles binnen Op Pad soepel verloopt. Zo heeft hij onder meer de cliëntendossiers onder zijn hoede.

Tonnie werkt al vanaf het begin bij Op Pad. "Tot eind 2002 heb ik bij Zandewierde in Hummelo gewerkt als begeleider. In 2003 ben ik facilitair ondersteuner geworden bij Op Pad. Aanvankelijk in deeltijd, want de eerste jaren was ik daarnaast ook ambtelijk secretaris van twee ondernemingsraden, namelijk van Zozijn en Mee Oost-Gelderland. Met eerstgenoemde ben ik 2005 gestopt, met laatstgenoemde in 2008."

Tonnie werkt nu vier dagen per week als facilitair ondersteuner bij Op Pad. Wat houdt zijn werk in? Hij somt op: "Het verzorgen van de administratieve processen, roosters maken en controleren, kasboeken nalopen, helpen bij nieuwe projecten, het onderhouden van de website, redactievoering van NieuwsPad, het organiseren van cursussen, symposia en bijeenkomsten. Je zou kunnen zeggen dat ik bij vrijwel alle processen binnen Op Pad betrokken ben. Zo zit ik bijvoorbeeld bij alle overleggen van de managers en de teamondersteuners."

Vooraan in de opsomming staan de administratieve processen. "Een belangrijk onderdeel daarvan is de dossiervoering van cliënten. In de loop der jaren is de hoeveelheid administratief

werk enorm toegenomen. Dat komt vooral door de groei van het aantal cliënten van Op Pad, inmiddels zijn dat er 350. Door het vele administratieve werk kom ik de laatste tijd onvoldoende toe aan mijn andere taken. Daarom krijg ik binnenkort assistentie voor de administratieve werkzaamheden."

Dossiervoering

Van iedere cliënt heeft Op Pad een uitgebreid juridisch/administratief dossier. Deels digitaal, deels op papier. "Dat is per cliënt een stapeltje papier van enkele centimeters", schetst Tonnie. Als facilitair ondersteuner is Tonnie betrokken bij

processen binnen Op Pad'

'Het leukste aan mijn werk? Dat is de afwisseling'

Tonnie Kock, facilitair ondersteuner

elk onderdeel van het traject dat een (nieuwe) cliënt doorloopt en de bijbehorende dossiervoering. "Een nieuwe cliënt die zich aanmeldt (of het netwerk), heeft vaak eerst contact met mij. Vervolgens zoek ik een teamondersteuner voor die cliënt. Daarvan hebben we er vijf, verdeeld over de vijf regio's. Soms wordt de nieuwe cliënt ook nog bezocht door een projectmedewerker. En er worden gesprekken gevoerd met de cliënt en/of zijn netwerk. Als er nog geen indicatie is, wordt deze aangevraagd. Als dit allemaal gedaan is, beslist de cliënt uiteindelijk of hij wel of niet ondersteund wil worden door Op Pad."

Er is dus al veel gedaan voordat iemand cliënt wordt van Op Pad. Uiteraard gaat de dossiervorming verder nadat iemand besloten heeft om cliënt te worden. "Denk aan de algemene persoonsgegevens, het administratief juridisch dossier, de zorgtoewijzing, de dienstverleningsovereenkomst, de bevestiging van de cliënt dat hij akkoord is met het ondersteuningsplan, de jaarlijkse evaluaties enzovoorts."

Tonnie beheert al deze dossiers en zorgt er ook voor dat ze up-to-date zijn. "Ik word gecontroleerd of ik de dossiervoering goed uitvoer. Dat gebeurt zowel intern vanuit Zozijn als extern, bijvoorbeeld door het Zorgkantoor."

Afwisseling

Wat vindt Tonnie het leukste aan zijn werk? "De afwisseling", is zijn antwoord. "Maar doordat ik de laatste tijd erg druk ben met de administratieve processen, is het wat minder afwisselend geworden. Gelukkig komt daar nu verandering

in, doordat ik voor het administratieve deel assistentie krijg. Dan kan ik weer meer aandacht besteden aan mijn andere taken. Zo vind ik het belangrijk dat de website altijd actueel is. Daar moet geen oud nieuws op staan, want dat is geen goede reclame."

Op Pad vindt scholing van medewerkers erg belangrijk. "Ik heb straks weer meer tijd om uit te dokteren wat de beste cursussen zijn."

Tonnie is ook vanaf het begin van NieuwsPad betrokken geweest bij dit blad, dat sinds 2004 drie keer per jaar verschijnt. "De informatievoorziening vanuit Zozijn paste niet zo goed bij onze cliëntengroep. Daardoor is het idee ontstaan om een eigen blad te gaan maken. Dat is NieuwsPad geworden."

In de jaren dat Tonnie bij Op Pad werkt, heeft hij Op Pad enorm zien groeien. Dat gaat nog steeds door. "Ooit hadden we 30 cliënten, nu 350. Ook het werkgebied wordt steeds groter. Dat strekt zich uit van Noord-Overijssel en een groot deel van Gelderland tot in Noord-Brabant en Limburg. Je ziet dat de randen van ons gebied steeds verder opschuiven. Zelf vind ik het niet zo belangrijk of we nu wel of niet de grootste organisatie voor mensen met NAH zijn. De beste zijn, dat is veel belangrijker."

Goede woonplek

Als je in zijn algemeenheid kijkt naar de zorg voor mensen met NAH, wat zou er volgens Tonnie nog beter kunnen? "Gelukkig is NAH inmiddels als specifieke groep erkend, dat is al een hele winst. Je ziet dat er in de ambulante ondersteuning veel mogelijk is. De mogelijkheden voor verbetering zie ik vooral in de woonvoorzieningen. Daarvan zouden nog meer varianten aangeboden moeten worden dan nu het geval is. Waarin bijvoorbeeld de ondersteuning kan variëren van eenvoudig tot zeer complex. Iedereen heeft recht op een goede woonplek." ■

Activiteitencentrum Achter

Sinds 1 september 2009 hoort het activiteitencentrum Achter de Hoven in Zelhem bij Op Pad. Dit kleinschalige activiteitencentrum is bedoeld voor mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel en/of een lichamelijke beperking. NieuwsPad ging op bezoek. *Tekst: Robert Nijhuis*

Er is veel te doen in Achter de Hoven, keuze genoeg. In de eerste activiteitenruimte staan vijf computers. Verder staan er een grote tafel en een kast met spelletjes. Er wordt dan ook regelmatig een spelletje gespeeld. Ook wordt er met de Wii gespeeld of rustig de krant gelezen.

In de tweede ruimte worden aan twee grote werktafels verschillende creatieve activiteiten gedaan. Zoals mozaïek, keramiek, schilderen, kaarten maken, handwerken en seizoensactiviteiten.

De derde ruimte is de keuken waar kookactiviteiten plaatsvinden. Hier kun je tussen de middag je brood opeten en wat drinken. Eén keer per week wordt er door een groep gekookt, die daarmee zijn eigen maaltijd bereidt. Het koken kan een doel zijn voor een deelnemer om bijvoorbeeld zelfstandiger te worden. Maar je kunt ook gewoon helpen bij het koken en mee-eten voor de gezelligheid.

Grote vraag

Er was een grote vraag naar een activiteiten-centrum als dit. Er is veel behoefte aan sociale contacten in een omgeving waar mensen zich op hun gemak voelen en niet telkens dingen hoeven uit te leggen. Er ligt geen druk op de mensen. Hier kun je jezelf zijn en alles in je eigen tempo doen.

Om aan de activiteiten in dit centrum deel te nemen heb je wel een CIZ-indicatie nodig. Ook mensen die niet bij Zozijn wonen of werken, kunnen (als ze deze indicatie hebben) deelnemen aan de activiteiten.

Mensen die lichamelijke zorg nodig hebben,

kunnen deze krijgen. Er is een aangepast toilet en er is een aparte rustruimte met een bed en een relaxstoel. Als deelnemer kun je daar gaan rusten. Er is genoeg personeel aanwezig om de zorg te bieden die nodig is.

Activiteitencentrum Achter de Hoven kan ook tussenstation zijn. Mensen beginnen hier en kunnen dan met hulp van een jobcoach naar een andere begeleide werkplek toe werken. Ook worden er diverse trainingen en cursussen aangeboden om aan een vraag te voldoen.

Werkwijze

Begeleider Sandra de Lange vertelt over de werkwijze: "Iedere deelnemer heeft een eigen doel. De begeleiding helpt bij de realisatie hiervan door mogelijkheden te scheppen. Daarbij kan de deelnemer aangemoedigd worden in de dingen die hij doet. Of juist gewezen worden op bepaalde zaken. Er wordt dan gekeken of het ook anders kan. Er wordt altijd gewerkt vanuit de vraag van de cliënt. Er wordt dus ook gekeken naar de mogelijkheden van de persoon."

Soms wil iemand een activiteit die nog niet wordt aangeboden. "We bekijken dan of we aan deze vraag kunnen voldoen. Misschien lukt dat niet helemaal, maar wel voor een deel. En mogelijk is dat net het deel dat interessant voor de cliënt is. Zo kregen we laatst een vraag van iemand die houtbewerking wilde doen. Maar daar hebben we geen geschoold personeel voor en ook niet de ruimte. We proberen hier dan wel aan tegemoet te komen. We hebben deze cliënt geattendeerd op tuinwerkzaamheden. Dat bleek hij ook leuk en interessant te vinden."

Genoeg te doen en heel gezellig

Twee halve woorden

Hoe wordt het centrum ervaren door haar bezoekers? Twee deelnemers vertellen erover. "Ik vind het hier leuk", zegt Mariet de Hamer. "De mensen hebben hier allemaal wat aan de hersenen, dus ik ben met twee halve woorden klaar. We begrijpen elkaar. Verder gaan we allemaal (zowel het personeel als de deelnemers) enthousiast met elkaar om. Ik ben hier om me te vermaken. Ik wil overdag wat te doen hebben en hier heb ik genoeg te doen. In het vorige activiteitscentrum waar ik was, is alles veel massaler. De kleine ruimtes hier zijn veel fijner."

Deelnemer Joop Hamer bezoekt Achter de Hoven al vanaf het begin. "Ik doe veel", zegt hij. "Ik sport, speel een spelletje, knutsel, drink koffie of wandel een stukje. Ik doe altijd wel iets. Het is gezellig hier en ik voel me op mijn gemak. De omgang met elkaar is leuk en het personeel hier is ook heel vriendelijk."

Sandra voegt daaraan toe: "Dit is dus een plaats waar mensen met een Niet Aangeboren Hersenletsel op een goede manier voor ontspanning terecht kunnen. Ze kunnen werken aan een leerproces om het letsel te aanvaarden en te onderzoeken wat hun mogelijkheden zijn." ■

Activiteitscentrum Achter de Hoven

is gevestigd aan Achter de Hoven 18, 7021 AG Zelhem, telefoon (0314) 62 57 28, e-mail acachterdehoven@zozijn.nl.

Het centrum is geopend van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 16.00 uur.

De dagen zijn opgedeeld in twee dagdelen: 's morgens van 9.00 tot 13.00 uur en 's middags van 13.00 tot 16.00 uur.

Gijs ▶

Saamhorigheid

Zandewierde (Hummelo) en Activiteitscentrum Achter de Hoven (Zelhem) zijn nieuw binnen Op Pad. Terwijl in Nederland de discussie over integratie al decennia lang actueel is, en er steeds weer nieuwe plannen en uitspraken komen om de nieuwe Nederlanders een plaats te geven, gaat dat binnen Op Pad gelukkig heel anders.

De verplichte NAH-cursus is onomstreden en slaat

beter aan dan de inburgeringscursus. Daarnaast melden de nieuwe Op Pad medewerkers zich graag aan voor de cursus 'Hooi op je Vork', de intervisiegroepen en de congressen en cursusdagen waar Op Pad regelmatig voor inschrijft. Ook leest men aandachtig de nieuwsbrief, NieuwsPad en de diverse mailings.

De nieuwe medewerkers (waaronder ikzelf) willen zich graag de methodieken, de cultuur en de organisatiestructuren eigen maken. Allemaal met het doel de cliënten 'grip op hun leven' te kunnen bieden. Geen aparte eilandjes, maar een sterk geheel.

Veel enthousiasme dus bij de nieuwe medewerkers. Maar ook bij de 'oude' medewerkers van Op Pad merk ik dat ze de voordelen zien van de uitbreiding met verblijfplekken en dagbesteding. Iedere vraag tot samenwerking wordt positief opgepakt of men neemt zelf initiatief.

Hieronder een aantal voorbeelden:

- Naast de cursus Hooi op je Vork worden de medewerkers van Zandewierde ook ondersteund door een aantal ervaringsdeskundigen binnen Op Pad.
- Er wordt steeds vaker door medewerkers van Op Pad een beroep gedaan op de coördinerend verpleegkundige van Zandewierde.
- Korte lijnen, als cliënten van Op Pad snel of aangepaste dagbesteding nodig hebben.
- De cliëntenraad van Op Pad heeft al vergaderd met de cliëntenraad van Zandewierde.

Zo blijft Op Pad groeien, met nieuwe cliënten en nieuwe locaties. Bij al die ontwikkelingen staat steeds centraal dat we het samen moeten doen. Geen aparte eilandjes, maar een sterk geheel. Op Pad blijft over de schouder van iedereen meekijken en richt zich op kennisoverdracht en samenwerking.

Daarom is het heel prettig om te ervaren dat wij binnen Op Pad geen tijd hoeven te verdoen met de integratiediscussie. En dat wij niet steeds nieuwe termen hoeven te verzinnen voor 'oude' en 'nieuwe' cliënten of medewerkers. Wij vallen allemaal onder de cliënten en medewerkers van Op Pad. Onze saamhorigheid komt voort uit ons specialisme en ons doel om grip op je leven te hebben.

Gijs Waardenburg, manager Op Pad

E g.waardenburg@zozijn.nl

T 06 12 99 59 79